La morte del capriolo (1954)

http://www.poezii.md/poet/nicolae-labis/moartea-caprioarei/, http://www.romanianvoice.com/poezii/poeti/labis.php.

Autore: **Nicolae Labiş** (1935-1956, nato in Moldavia/Romania - deceduto a Bucarest); poesia - da subito molto famosa e amata - scritta ai 19 anni e pubblicata in volume nel 1956, în *Primele iubiri* "I primi amori"; questa è la prima raccolta a stampa di **Labiş**, uscita nell'ottobre del 1956; travolto da un tram in circostanze confuse, il 22 dicembre muore tragicamente, dopo un'agonia durata dieci giorni, all'età di 21 anni; i funerali si terranno il giorno di Natale. L'anno di riferimento della poesia è la terribile estate del 1946. Sulla grande fame postbellica degli anni 1946-'47 che ha devastato le popolazioni civili dell'Ucraina e delle Moldavie, Transnistria compresa si legga a https://ro.wikipedia.org/wiki/Foametea_din_1946-1947_(Rom%C3%A2nia), https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4_%D0%B2_%D0%A1%D0%A1%D0%A1%D0%A0_(1946%E2%80%941947), https://en.wikipedia.org/wiki/Soviet_famine_of_1946%E2%80%9347, https://fr.wikipedia.org/wiki/Famine_sovi%C3%A9tique_de_1946-1947.

E' stata riprodotta, nel rispetto dell'ortografia dell'epoca, la versione pubblicata da Gheorghe Tomozei (1936 - 1997), amico devoto del poeta, saggista e poeta anche lui, in *Labiş. Sînt spiritul adîncurilor*, ediţie comentată de Gh. Tomozei, Cluj, Editura Albatros, 1971, coll. "Contemporanul nostru". Traduzione di Marinella Lőrinczi, Settimo San Pietro, luglio 2019.

IL FUOCO *Senza titolo*, 1988

IL CAPRIOLO

Zdzisław Beksiński [ˈzd͡ʑiswaf bɛkˈɕiɲskʲi] (1929 - Varsavia, 2005)

https://it.wikipedia.org/wiki/Zdzis%C5%82aw_Beksi%C5%84ski

http://artophilia.com/articles/polish-artist-zdzislaw-beksinski/, genn. 2019, *10 things you did not know about Zdzisław Beksiński*

La morte del capriolo	Moartea căprioarei
I. Secca è l'aria e non freme il vento. Il sole uccide, poi cola a terra lento. La cupola del cielo è rovente e vuota. Le secchie dal pozzo tirano sù mota. Sopra tutti i boschi fuochi, fuochi, fuochi Danzano selvaggi in satanici roghi.	**I**. Seceta a ucis orice boare de vînt. Soarele s-a topit şi a curs pe pămînt. A rămas cerul fierbinte şi gol. Ciuturile scot din fîntînă nămol. Peste păduri tot mai des focuri, focuri Dansează sălbatice, satanice jocuri.
II. Seguo mio padre salendo tra i pini, Secchi, mi graffiano con rabbia da pazzi. Ci avviamo, noi due, alla caccia di capre, La caccia della fame nei monti Carpa[z]zi. La sete mi strangola. Bolle sulla pietra Il filino d'acqua della fontanella. La tempia mi duole. Cammino su un'altra Ostile, immensa e plumbea stella.	**II**. Mă iau după tata la deal printre tîrşuri, Şi brazii mă zgîrie, răi şi uscaţi. Pornim amîndoi vînătoarea de capre, Vînătoarea foametei în munţii Carpaţi. Setea mă năruie. Fierbe pe piatră Firul de apă prelins din cişmea. Tîmpla apasă pe umăr. Păşesc ca pe-o altă Planetă, imensă, străină şi grea.

III. Aspettiamo nascosti dove ancor suona L'onda vibrante delle sorgenti. Quando cali il sole, quando sorga luna, In fila indiana verranno all'acqua Piano pianino i tanti capretti.	**III**. Aşteptăm într-un loc unde încă mai sună, Din strunele undelor line, izvoarele. Cînd va scăpăta soarele, cînd va licări luna, Aici vor veni în şirag să se-adape Una cîte una căprioarele.
IV. Dico a babbo ho sete ma fa segno taci. Inebriante acqua, che limpida ondeggi! La sete mi unisce alla creatura morente Nell'ora vietata da usanze e da leggi.	**IV**. Spun tatii că mi-i sete şi-mi face semn să tac. Ameţitoare apă, ce limpede te clatini! Mă simt legat prin sete de vietatea care va muri La ceas oprit de lege şi de datini.
V. La valle rantola con fruscio aspro. Orrendo tramonto galleggia nel mondo! Sanguina il cielo e il mio petto è rosso, le mani Insanguinate me l'avran reso lordo.	**V**. Cu foşnet veştejit răsuflă valea. Ce-ngrozitoare înserare pluteşte-n univers! Pe zare curge sînge şi pieptul mi-i roşu, de parcă Mîinile pline de sînge pe piept mi le-am şters.
VI. Come su di un altare fiammeggiano livide felci, Le stelle stupite si guardano sottecchi. Oh, vorrei tanto tanto che tu mai più venissi, Sacrificale dono di questi nostri boschi!	**VI**. Ca pe-un altar ard ferigi cu flăcări vineţii, Şi stelele uimite clipiră printre ele. Vai, cum aş vrea să nu mai vii, să nu mai vii, Frumoasă jertfă a pădurii mele!
VII. Ma venne saltellando. Fermo, Si guardò intorno con far timoroso, Le fini narici incresparon l'acqua Di cerchi ramati in un gioco ondoso.	**VII**. Ea s-arătă săltînd şi se opri Privind în jur c-un fel de teamă, Şi nările-i subţiri înfiorară apa Cu cercuri lunecoase de aramă.
VIII. Brillava nei suoi occhi un umido presagio, Sapevo che morrà e patirà dolore. Stavo rivivendo il mito malvagio Della fanciulla preda al cacciatore. Dall'alto, la luce pallida, lunare, Sul suo pelo caldo gettò fiori spenti, Ohi, desidero di tutto il mio cuore Che almeno questa volta il babbo lo manchi.	**VIII**. Sticlea în ochii-i umezi ceva nelămurit, Ştiam că va muri şi c-o s-o doară. Mi se părea că retrăiesc un mit Cu fata prefăcută-n căprioară. De sus, lumina palidă, lunară, Cernea pe blana-i caldă flori stinse de cireş. Vai, cum doream ca pentru-ntîia oară Bătaia puştii tatii să dea greş!
IX. Ma riecheggiò la valle. Di colpo inginocchiato, Il capo sollevò, lo volse alle stelle, Poi cadde, e a pelo d'acqua Sciamarono le gocce nere come perle. Un uccello azzurro si scosse tra i rami, Volò via la vita verso il tramonto fondo Col grido penetrante da rondini migranti Che lasciano i nidi in tetro abbandono. Con gambe molli andai a chiudergli gli occhi Ombrosi e difesi da inutili corna, E muto sobbalzai quando il babbo Allegro sibilò: - Abbiamo carne!	**IX**. Dar văile vuiră. Căzută în genunchi, Îşi ridicase capul, îl clătină spre stele, Îl prăvăli apoi, stîrnind pe apă Fugare roiuri negre de mărgele. O pasăre albastră zvîcnise dintre ramuri, Şi viaţa căprioarei spre zările tîrzii Zburase lin, cu ţipăt, ca păsările toamna Cînd lasă cuiburi sure şi pustii. Împleticit m-am dus şi i-am închis Ochii umbroşi, trist străjuiţi de coarne, Şi-am tresărit tăcut şi alb cînd tata Mi-a şuierat cu bucurie: - Avem carne!

X. Dico a babbo ho sete, lui fa segno bevi. Inebriante acqua, che tanto oscura ondeggi! La sete mi unisce alla creatura morta Nell'ora vietata da usanze e [da] leggi… Ma vana è la legge e a noi lontana Quando la vita fioca il corpo abbandona, La pietà e le usanze sono pure vane Se mia sorella inferma morirà di fame.	**X**. Spun tatii că mi-i sete şi-mi face semn să beau. Ameţitoare apă, ce-ntunecat te clatini! Mă simt legat prin sete de vietatea care a murit La ceas oprit de lege şi de datini... Dar legea ni-i deşartă şi străină Cînd viaţa-n noi cu greu se mai anină, Iar datina şi mila sînt deşarte, Cînd soru-mea-i flămîndă, bolnavă şi pe moarte.
XI. Caccia ancora fumo la canna del fucile. Ohi, le foglie secche volano a pile! Babbo sta accendendo un fuoco pauroso. Ohi, il bosco s'è volto in un posto rabbioso! Nell'erba scovo a caso un altro bottino Un campanellino dal suono argentino … Dallo spiedo babbo cava con le unghie Il cuore della preda e serio me lo tende.	**XI**. Pe-o nară puşca tatii scoate fum. Vai fără vînt aleargă frunzarele duium! Înalţă tata foc înfricoşat. Vai, cît de mult pădurea s-a schimbat! Din ierburi prind în mîini fără să ştiu Un clopoţel cu clinchet argintiu... De pe frigare tata scoate-n unghii Inima căprioarei şi rărunchii.
XII. Zitto, cuore! Ho fame! Voglio vivere, se solo … Perdonami, oh fanciulla, mutata in capriolo! Ho sonno. La fiamma svetta alta! Il bosco è un miraggio! Piango. Babbo è pensieroso? Mangio e piango. Mangio!	**XII**. Ce-i inimă? Mi-i foame! Vreau să trăiesc, şi-aş vrea ... Tu, iartă-mă, fecioară - tu, căprioara mea! Mi-i somn. Ce nalt îi focul! Şi codrul, ce adînc! Plîng. Ce gîndeşte tata? Mănînc şi plîng. Mănînc! (1954) 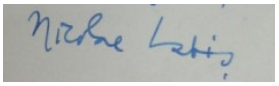

https://lacapannadelsilenzio.it/wp-content/uploads/2016/07/frida-7.jpg
http://www.tropismi.it/2016/02/16/trafitture-le-frecce-di-antonello-da-messina-frida-kahlo-e-marina-abramovich/

Frida Kahlo (1907-1954), *ll cervo ferito* / *Il cerbiatto* / *Sono un cervo* (1946)

Senza titolo, 1988

Zdzisław Beksiński (Sanok 1929 - Varsavia 2005)
https://it.wikipedia.org/wiki/Zdzis%C5%82aw_Beksi%C5%84ski
http://artophilia.com/articles/polish-artist-zdzislaw-beksinski/